

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN PERUSTEET

4 OSP

Opinnon kuvaus

Moodle / Omat kurssini

Sosiaali- ja terveysalan perusteet

SISÄLTÖ
Johdanto

1. Hoitotyön keskeiset käsitteet
Eteneminen: 1 / 2
2. Sosiaali-, terveys- ja kasvatustalain lainsäädäntö
Eteneminen: 1 / 8
3. Etiikka hoitotyössä
Eteneminen: 1 / 3
4. Hoitotyön prosessi ja kirjaaminen
Eteneminen: 1 / 3
5. Sosiaalihuollon määrättytoinen kirjaaminen
Eteneminen: 0 / 2
6. Aseptiikka
Eteneminen: 1 / 5
7. Ravitsemuksen perusteet
Eteneminen: 1 / 8
8. Työturvallisuus ja työhyvinvointi
Eteneminen: 1 / 5
9. Kestävä kehitys
Eteneminen: 1 / 2
10. Kurssin itsearviointi
Eteneminen: 0 / 1
11. Palaute kurssista

Kurssin koontinäyttö

Opinnon tavoite

Sosiaali- ja terveysalan perusteet kuuluu Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisen, Kasvun ja osallisuuden edistämisen tai Terveiden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisen tutkinnon osaan. Opinnon tarkoituksena on opintojen alussa perehdyttää opiskelija sosiaali- ja terveysalan perusteisiin.

Tavoitteena on, että:

- ymmärrät keskeiset hoitotyön käsitteet ja eettiset periaatteet, hoitotyön prosessin sekä kirjaamisen periaatteet hoitotyössä
- tiedät kirjaamisen periaatteet sosiaalihuollossa sekä keskeiset sosiaali-, terveys- ja kasvatustalain säädökset
- osaat aseptiikan perusteita, työturvallisuuteen ja ravitsemukseen liittyviä keskeisiä asioita sekä ravitsemussuositukset

Opinto sisältää yhdeksän osiota ja itsearviointia. Osiot pitävät sisällään kirjallista oppimateriaalia, linkkejä lisämateriaaleihin, harjoitustehtäviä ja pakolliset tehtävät. Harjoitustehtävät ovat yhdistämis- ja monivalintatehtäviä. Pakolliset tehtävät ovat pääasiassa kirjallisia tehtäviä. Osan tehtävistä voi tehdä videona. Vaikka tehtäviä on lukumääräisesti paljon, ne eivät ole kovin laajoja kokonaisuuksia.

Oppimateriaalina voit lisäksi käyttää seuraavia oppikirjoja:

Ollila, J., Hakkarainen, T., Kan, S. & Lehtonen, E. 2018. Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen. Sanomapro. Helsinki.

1. HOITOTYÖN KESKEISET KÄSITTEET

Osion tavoitteena on, että ymmärrät hoitotyön keskeiset käsitteet. Keskeisten käsitteiden kautta hoitajan on helpompi arvioida omaa toimintaansa ja ymmärtää asiakkaan toimintaa hoitotyön ympäristöissä.

Osion sisältö: **ihminen, ympäristö, terveys, hoitotyö**

Osion pakolliset tehtävät:

- **Holistinen ihmiskäsitys, kirjallinen tehtävä**
- **Hyvä hoitoympäristö, kirjallinen tehtävä**
- **Terveiden määritelmä, kirjallinen tehtävä**

2. SOSIAALI-, TERVEYS- JA KASVATUSALAN LAINSÄÄDÄNTÖ

Osion tavoitteena on, että tiedät keskeisiä sosiaali-, terveys- ja kasvatusalalan lainsäädäntöön, salassapitoon- ja tietosuojaan liittyviä säädöksiä. Lainsäädännön osaaminen on edellytys sille, että hoitaja osaa ottaa hoitotyössä huomioon potilaan oikeudet ja oikeusturvan. Ohjeiden ja määräysten mukainen toiminta on myös osa henkilökunnan oikeusturvaa. Omavalvonnan osalta on tärkeää ymmärtää omavalvonnan merkitys ja se, miten hoitajana voi osallistua omavalvonnan toteuttamiseen.

Osion sisältö: **viranomaistahot ja vastuut, lait ja asetukset, salassapito ja tietosuoja, omavalvonta**

Osion pakolliset tehtävät:

- Salassapito ja tietosuoja käytännössä, kirjallinen tehtävä
- Kasvatusalalan salassapito, kirjallinen tehtävä
- Omavalvontasuunnitelmaan perehtyminen, kirjallinen tehtävä
- Viranomaistahot ja lainsäädäntö, kirjallinen tehtävä

3. ETIIKKA HOITOTYÖSSÄ

Tavoitteena on, että tämän osion jälkeen tiedät mitä etiikka tarkoittaa, ymmärrät hoitotyön eettiset periaatteet ja sen, miten ne vaikuttavat päätöksentekoon ja toimintaan hoitotyössä. Eettiset periaatteet tulee huomioida kaikessa hoitotyössä, sillä ne luovat pohjan arvostavalle ja tasa-arvoiselle hoitosuhteelle sekä asiakkaan hyvinvoinnille ja oikeusturvalle.

Osion sisältö: **etiikka, hoitotyön eettiset periaatteet**

Osion pakolliset tehtävät:

- Esimerkkitalanteita - eettinen päätöksenteko, kirjallinen tehtävä
- Etiikan käsitteiden määrittely, kirjallinen tehtävä tai videointi
- Pohdintatehtävä, kirjallinen tehtävä
- Etiikka työyhteisössä, kirjallinen tehtävä

4. HOITOTYÖN PROSESSI JA KIRJAAMINEN

Tämän osion tavoitteena on, että ymmärrät hoitotyön prosessin ja kirjaamisen periaatteet. Hoitotyön prosessin ymmärtäminen on edellytys sille, että osaat suunnitella, toteuttaa ja arvioida hoitoa ja kirjata hoitotyöhön liittyviä toimintoja.

Osion sisältö: **hoitotyön prosessi (hoidon tarve, hoidon tavoite, suunnitellut toiminnot, hoidon toteutus ja arviointi), hoitotyön kirjaaminen, FinCC -luokituskokonaisuus**

Osion pakolliset tehtävät:

- Kirjaamisharjoitus, kirjallinen tehtävä

5. SOSIAALIHUOLLON MÄÄRÄMUOTOINEN KIRJAAMINEN

Tämän jakson tavoitteena on, että tiedät sosiaalihuollon kirjaamiseen liittyvät keskeiset käsitteet ja periaatteet. Sosiaalihuollossa ollaan siirtymässä Kanta-palveluiden käyttöönottoon, mikä edellyttää myös sosiaalihuollossa määrämuotoiseen kirjaamiseen siirtymistä.

Osion sisältö: **sosiaalihuollon palvelutehtävät, palveluprosessit, sosiaalipalvelut, asiakasasiakirjat, Kansallinen koodistopalvelu, Sosiaalihuollon asiakirjarakenteiden ja metatietojen palvelu (Sosmeta)**

Osion pakolliset tehtävät:

- Kirjaamisen periaatteet sosiaalihuollossa, kirjallinen tehtävä

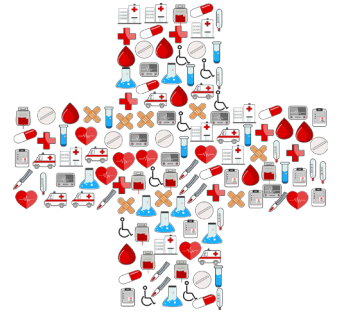
6. ASEPTIIKKA

Opiskeltuasi tämän osion, osaat aseptiikan perusteet. Tiedät mitkä mikrobit ja eliöt aiheuttavat elimistössä infektioita ja miten ne voivat tartuntateiden ja tartuntaporttien kautta päästä elimistöön. Tiedät myös tavanomaiset varotoimet, joilla voidaan katkaista tartuntatiet ja ehkäistä infektioita hoitotyössä.

Osion sisältö: mikrobit, tartuntaportit ja tartuntatiet, tavanomaiset varotoimet

Osion pakolliset tehtävät (useita pienempiä tehtäviä):

- Mikrobeihin liittyvä sanastotehtävä, kirjallinen tehtävä
- Tartuntaportit ja tartuntatiet, kirjallinen tehtävä
- Aseptiikan sanastotehtävä, kirjallinen tehtävä
- Hyvä käsihygienia, kirjallinen tehtävä
- Videotehtävä käsihygieniasta, kirjallinen tehtävä tai videointi
- Soveltamistehtävä suojakäsineiden käytöstä, kirjallinen tehtävä
- Veritapaturmien estäminen ja niiden ensiapu, kirjallinen tehtävä
- Ohjaustehtävä yskimishygieniasta, kirjallinen tehtävä tai videointi
- Pohdintatehtävä: aseptiikan artikkelitehtävä, kirjallinen tehtävä

7. RAVITSEMUKSEN PERUSTEET

Opiskeltuasi tämän osion, osaat keskeisimmät ravitsemussuositukset ja tiedät ravintoaineiden merkityksen ruokavaliossa. Tiedät, miten terveellinen ja monipuolinen ruokavalio koostuu ja ymmärrät sen merkityksen terveyden edistämisessä. Tiedostat myös ruokaan ja ravitsemukseen liittyvät vastuullisuuskysymykset.

Osion sisältö: ravintoaineet, ravitsemussuositukset, vastuullisuus ruokavalinnoissa

Osion pakolliset tehtävät (useita pienempiä tehtäviä):

- Videotehtävä hiilihydraateista, kirjallinen tehtävä
- Videotehtävä rasvoista, kirjallinen tehtävä
- Videotehtävä proteiineista, kirjallinen tehtävä
- Kivennäisaineet ja vitamiinit, kirjallinen tehtävä
- Oman ruokavalion arviointi ravitsemussuositusten osalta, kirjallinen tehtävä
- Ruokaketjun vastuullisuus, kirjallinen tehtävä

8. TYÖTURVALLISUUS JA TYÖHYVINVOINTI

Tämän osion tavoitteena on, että opinnon jälkeen tiedät keskeiset työturvallisuuteen liittyvät säädökset ja työturvallisuuteen vaikuttavat riskitekijät sekä osaat huomioida näitä asioita myös työelämässä. Lisäksi tiedät työssä käytettäviä apuvälineitä ja osaat kiinnittää huomiota oikeisiin työskentelytapoihin.

Osion sisältö: työturvallisuuslaki, laki nuorista työntekijöistä, työsuojelu, haitta- ja vaaratapahtumat hoitoalalla, apuvälineet ja siirrot

Osion pakolliset tehtävät:

- Lainsäädäntö, kirjallinen tehtävä
- Artikkelitehtävä, toimintamalli uhkaavaan tilanteeseen, kirjallinen tehtävä
- Kuormitustekijöiden vähentäminen, kirjallinen tehtävä
- Selvitystehtävä hyvistä työjalkineista, kirjallinen tehtävä
- Apuvälineet, kirjallinen tehtävä
- Videotehtävä potilassiirroista, kirjallinen tehtävä

9. KESTÄVÄ KEHITYS

Tavoitteena on, että tämän osion opiskeltuasi tiedät, mitä kestävä kehitys on ja osaat toimia kestävää kehitystä edistävällä tavalla kotona ja työelämässä.

Osion sisältö: kestävä kehitys (ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys)

Osion pakolliset tehtävät:

- Kestävä kehitys hoitotyössä, kirjallinen tehtävä

10. ITSEARVIOINTI

Arvioi kurssin päätteeksi oma sosiaali- ja terveysalan perusteiden osaamisesi. Voit arvioida osaamisesi sanallisesti ja/tai numeroilla 1-5. Pohdi myös mitä hyötyä opinnosta oli, miten voit esimerkiksi hyödyntää ja syventää oppimiasi asioita.